

Dato: 21.05.2013
Deres ref: 13/4299

Finanstilsynet
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Høringsuttalelse – Maksimal beregningsrente i livsforsikring etter 1. januar 2014

Vi viser til Finanstilsynet brev av 26. april 2013 angående maksimal beregningsrente i livsforsikring. I tidligere høringer ba vi om at det ble igangsatt et arbeid for å vurdere hvordan renteendringer kan foretas, uten at vi ser at slike vurderinger er foretatt.

Fra aktuarielt ståsted er Den Norske Aktuarforening (nedenfor kalt Aktuarforeningen) opptatt av å sikre pensjonsinnretningenes soliditet. Finanstilsynets forslag om å redusere beregningsrenten for ny pensjonsopptjening vil imidlertid ha en begrenset effekt i forhold til pensjonsinnretningenes soliditet. Finanstilsynets estimat er en reduksjon av gjennomsnittlig beregningsrente med ytterligere 0,02 % årlig som en følge av forslaget.

Ytelsespensjon (inkludert fripoliser) er for kundene i dag et komplekst produkt, og vil bli ytterligere komplekst dersom en ny beregningsrente innføres. Samtidig vil nedsettelsen av beregningsrenten gi betydelige økte premier på 13-15 % i privat sektor og 12-13 % for kommuner i henhold til Finanstilsynets estimat. Dette kan medføre en økt omdanningstakt fra ytelsesordning til innskuddsordning, og dermed utstedelse av fripoliser. Dermed blir eksisterende opptjening liggende på fripoliserdier beregningsrenten ikke endres ettersom premiebetalingen er opphørt. Beregningsanalyser viser at fripoliser blir underlagt høyere kapitalkrav under Solvens II. Hvis reduksjonen av beregningsrenten fører til flere fripoliser vil det derfor svekke soliditeten. I dette tilfellet vil redusert beregningsrente virke mot Finanstilsynets hensikt om økt soliditet.

Det pågår allerede en styrking av pensjonsinnretningenes soliditet gjennom oppreservering til ny dødelighetstariff K2013. Dette tiltaket har mye større betydning ettersom det får effekt for både ny og gammel opptjening. Oppreserveringen startet i regnskapsåret 2011 og vil vedvare til utløpet av opptrappingsplanene, som i følge Finanstilsynet starter i 2014 og ikke bør ha lengre varighet enn fem år. All tilgjengelig overskudd i kollektivporteføljen skal benyttes til oppreservering inntil underdekningen er dekket inn.

De nye tjenestepensjonsproduktene (inklusive overgangsregler) og eventuell fortsettelse av ytelsespensjon bør være ferdig utredet før en ny beregningsrente fastsettes. Kundene vil da ha mer reelle valgmuligheter når det gjelder tjenestepensjonsproduktet i fremtiden.

Den marginale effekten av en endring må også vurderes opp mot praktiske hensyn, dvs. de praktiske utfordringer knyttet til å operere med flere beregningsrenter på samme medlem (faktisk på dekningsnivå), ikke minst når det gjelder den forsikringstekniske tariffingen i datasystemene. Dette kommer i tillegg til tilpasninger som følge av nye produkter og nytt solvensregelverk.

Aktuarforeningen mener at beregningsrenten i kollektiv pensjonsforsikring må vurderes fortløpende, men tror det kan være fornuftig å gjennomføre en samlet vurdering samtidig med utredning av nye produkter i henhold til arbeidet fra Banklovkommisjonen. Dette vil ikke forringe de langsiktige virkningene av soliditetstiltakene i vesentlig grad.

Nye regler for styring og solvens vil bli innført med innføringen av Solvens II og tilhørende endringer i EUs livdirektiv. Det må i den forbindelse tas stilling til hvor stor frihet pensjonsinnretningene i Norge skal ha når det gjelder egenkontroll av priser og avsetninger og hvilken rolle maksimal beregningsrente vil ha, herunder om den fortsatt skal bestemmes av myndighetene eller av den enkelte pensjonsinnretning.

Aktuarforeningen støtter altså ikke at maksimal beregningsrente i livsforsikring endres fra 01.01.2014. En endring bør tidligst skje når produktreglene for nye tjenestepensjonsordninger er vedtatt, samt hvilke regler for styring og kontroll av beregningsrenten som vil gjelde etter at Solvens II er innført. Aktuarforeningen mener at nivået på maksimal beregningsrente, dersom den skal fastsettes av myndighetene, må vurderes på nytt når det er klart når og hvordan øvrige endringer skal skje.

Med vennlig hilsen
Den Norske Aktuarforening

Kari Mørk
Formann

Den Norske Aktuarforening (DNA) er en frittstående, uavhengig profesjonsforening som er åpen for alle som har aktuarutdannelse eller tilsvarende kvalifikasjoner. Foreningens formål er å fremme utøvelsen av aktuarfaget og medlemmenes felles interesser. De aller fleste aktuarer som arbeider med forsikringsfaglige spørsmål, er medlemmer av foreningen.